

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA PRESORGANO

DE LA

JARO VI^a : JULIO 1915

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO DE "KATALUNA ESPERANTISTO"

ARIBAU, 55 : BARCELONA

<i>Direktoro</i>	FRED. PUJULÀ
<i>Redakcia sekretario</i>	JOSEP GRAU
<i>Redaktoroj</i>	ESTANISLAU PELLICER JOSEP VENTURA ARTUR DOMENECH
<i>Administristo</i>	JOSEP SERRAT
<i>Administracia sekretario</i>	JOAN AMADES

KUNLABORANTOJ

Manuel BORDAS (Barcelona). — D-to Jascinto BREMÓN (Barcelona). — D-to Joaquim COLL (Barcelona). — Delfi DALMAU (Bahía Blanca, Rep. Argentina). — Josep DOMENECH (Reus). — Gustau GALCERÁN (Vilanova i Geltrú). — Joan GILI (Barcelona). — A. NOVEJARQUE (Valencia). — Joan ROSALS (Barcelona). — Eulalia ROSELL, Teresa ROSELL (Vilanova i Geltrú).

KORESPONDANTOJ

B. Nogué (*Manlleu*). — E. Aguadé (*Reus*). — P. Solanas (*Rubí*). — P. Costa (*Santa Coloma de Farnés*). — J. Vidal (*Tarragona*). — M. Solà (*Terrassa*). — F. Guitart (*Vendrell*). — J. Albagés (*Vich*).

Nia devizo: *Maro estas gularo*

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA
Kataluna Esperantista Federacio

Asocia sidejo de la K. E. F.: Rambla, 41 : Sabadell (Katalunoj)
Redakcio kaj Administracio de K. E. : Arden, 55 : Barcelona

Insisto

Kes la plenumon de la tasko, kiun mi aludis per mia lasta artikolo¹, oni atingos nur per vigla laborado, mi plene konsciis. Kaj ankaŭ, ke multaj personoj, en kiujn la milito-fakto forte impresis, multe dubos, ke tia tasko povos sukcesi.

Tamen, intence mi ne montris apud la celo la rimedojn por ĝin atingi, nur pro tio, ke mi esperis, ke oni ilin sufiĉe konas por ke mi povu ŝpari superfluan montradon. Hodiaŭ mi reprenas tiun temon por diri, kion laŭ mia opinio devas jam nun fari nia samideanaro, precipe tiu de neŭtralaj landoj; ĉar nur pri tiu punkto ne akordiĝas ĉirkaŭ mi la opinioj.

Bedaŭrinde, ŝajnas ke la esperantistoj de landoj militantaj, kiuj ĝis nun en servo de sia patrujo utiligis nian lingvon por kontraŭbatali la ĝeneralajn asertojn de la malamiko ankaŭ per Esperanto esprimitajn, estas sur la vojo kulpigi je la vereco aŭ malvereco ilia, ne la ĉefajn fontojn, kie la esperantistoj ĉerpis la sciigojn, sed ja la esperantistojn mem, forgesante ke propagandon pri la milita vero ĉiu faris kompreneble laŭ vidpunkto de sia nacio.

Se niaj samideanoj sekvus tiun danĝeran vojon, sur kiun gvidas

1. Vidu numeron 6 (57) de Kataluna Esperantisto.

ilin iaj nemedititaj vortoj de neŭtrallandaj esperantistoj, — kaj ni deziregu, ke tio ne okazul — la rivaleco, malamikeco kaj malamo interŝtataj, kiujn milito kaŭzis, post ĝia fino estus pligrandigitaj ĉe nia anaro per aldono de reciprokaj malamo kaj malŝato inter la esperantistoj de la militintaj ŝtataroj.

Tiu fakto komplikus certe la noblan rolon rezervatan al neŭtraloj, kiuj devas fari ĉiun klopodon mildigi en la koro de samideanoj la home logikajn sentojn de nacia malamo al malamiko, en kiu ili povus konsideri entenataj ankaŭ la esperantistojn. Certe, multaj el tiuj ĉi, mi esperas, havos la belan kapablon humane senti, superstarente je la naciaj malamoj, kaj ili bone helpos nian agadon, celantan restarigi en niaj vicoj se ne tiun fratemon deziridan, almenaŭ ŝatindan pacon.

Per tia agado, la plej grava devo, kiun ni nuntempe havas, oni sukcesos fari, kiel mi diris, ke nia lingvo enradikiĝu *pli forte kiel fratiga sento, ol kiel senanima rimedo por interkompreniĝo.*

Sed ĉu ni devas, okupitaj de tiu altsenta laboro, forgesi nian propagandon por diskonigo de la lingvo, aŭ se ni klopodas alvarbi por ĝi novajn partianojn, ilin ni devas allogi per montrado nur de la spiritaj bonoj, kiujn produktas la ideo ne de Esperanto, — simple, lingvo — sed de Esperantismo, homama sento?

Efektive, ne; tiamaniere ni varbus nur la perfektajn spiritojn kapablajn senti tian revon. Kaj ja ni devas ĉiujn alvarbi, eĉ tiun, kiu atentis nur pri la utileco kaj facileco de nia lingvo.

Se pro tiaj kvalitoj homo estas allogita al ĝi, certe li ne plendos kiam li konstatos, ke sian partianaron ĝi noble fervorigas; kaj kiam li en sia koro eksentos la efikon de la pacemo, kiun ĝi en ĝin semis, li ne povos nealigi al tiu alta sento, kiun la lingvo nutras. Ĉar ni devas ne forgesi, ke eĉ kulturitajn spiritojn la uzo de nia lingvo inklinas al pli senpartia juĝado kaj al tolerema ĉekzamenado de aferoj, kiuj ilin en multaj okazoj ne ĝenas, nur tial, ĉar ili estas rekte, sentraduke, vive esprimitaj per lingvo, en kiu oni sentas nenian ŝovinismon.

Jen kial mi pensas, ke nia agado povas plene sukcesi, se oni vigle laboras en la montritaj direktoj.

Rabaj birdoj

DUM mia infanaĝo mi sciavide aŭskultadis la fabelojn. Nia avo estis vera majstro en rakontado, ĉar li sciis bone ravi nian infanan fantazieron. Sole lia kiso malplaĉis al ni, ĉar lia barbo tiom terure pikis kaj mi pensis ĉiam, ke ĝi estas iu restaĵo de la turmentilo el la mezepoka inkvizicio. Sed tiun ĉi maldolĉan kison ni rezignacie suferis ĉar nia bona avo rekompence rakontis al ni fabelojn pri ensorĉitaj kasteloj, princoj, princinoj, feinoj, drakoj, magiistoj kaj ĉiuspecaj rabobirdoj kaj bestoj.

Foje reveninte hejmen li rakontis al ni pri granda aglo, kiu forportis malgrandan infanon en sian neston kaj donis ĝin al siaj idoj, kiuj la infaneton formangis. La serioza rakontado tuŝis niajn sentemajn korojn kaj, ĉar ni ploris, li elokvente trankviligis nin dirante ke la animeton de la infano forportis belaj anĝeletoj en la ĉielon. Pri la aglo li diris, ke tia raba birdo ne havas prudenton kaj, ke ĝi volis sole satigi sian manĝegeman idaron. Laciĝintaj de aŭskultado ni ekdormis songante pri ensorĉitaj kasteloj, feinoj, k. t. p.

Multe da jaroj jam forpasis de la tempo, kiam la fabelmondo ŝajnis al mi esti konkretaĵo kaj nur malofte mi rememoras pri la bela senzorga junaĝo, pri la infana naiveco kaj facilkredemo. La vivo multe diferencigas de la fabeloj kaj ofte ĝi ŝajnas esti la kontraŭo mem. La ensorĉita kastelo estas hodiaŭ fabriko, en kies mallumaj laborejoj estas ne princoj kaj princinoj, sed laboristoj kaj laboristinoj palvizagaj, kiuj vane atendas la savon aŭ liberigon. Tiujn ĉi liberigos sole la morto.

Tamen la fabelajn monstrojn kaj grandegulojn, kiuj mortigadis kaj formangadis la homojn, superas niaj eltrovaĵoj ĉiurilate. La monstrojn superas niaj kanonoj. Rabobirdoj kaj drakoj ekzistas multe pli teruraj ol la infana fantazio povas pentri. Tiuj ĉi modernaj rabobirdoj estas nomataj aerŝipoj kaj aeroplanoj, monstroj, kiuj ne mangas la homojn sed mortigas ilin. La homoj, kiuj sidas sur tiuj ĉi birdegoj dejetas bombojn kaj aliajn mortigilojn per kiuj ili dissemas morton en ĉiujn flankojn. Ankaŭ mi devis vidi la bonfaremon de tia mildanima monstro.

Unu monaton post eksplodo de la eŭropa milito komencis superflugadi Parizon germanaj aviadistoj kaj dejetadis bombojn.

Iun tagon post la unua vizito de germanaj aviadistoj mi promenis kun kelkaj bohemiaj samideanoj tra la parizaj bulvaroj, kiam ni ekvidis super niaj kapoj la mortosemantan birdon. Ĝi rondflugadis kiel akcipitro super sia rabaĵo kaj jam ĝi ŝajnis transpasi niajn kapojn, kiam subite ni ekaŭdis teruran pafon, kiun sekvis tintado de vitroj el la rompitaĵaj fenestroj. La aviadisto deĵetis bombon, kiu eksplodis malantaŭ la angulo de proksima strato. Ni estis je kvindek metroj de loko kie okazis la malfeliĉo aŭ, pli bone dirite, la krimo. Rapide mi alkuris kaj sub la disiganta fumnubo ni ekvidis terurigan spektaklon.

Sur amaso da frakasita vitro kuŝis kvar sangokovritaj homoj, viroj kaj virinoj. En la ĝemadon de la vunditoj miksiĝis malbenado de alkurintaj homoj, kiuj kun pugnofermitaj manoj minacis la aviadiston, kiu sentime deĵetis ankoraŭ pluajn bombojn kaj forflugis estante certa pri sia bone plenumita devo.

Kia dolĉa kaj ŝatinda devo!

Bedaŭrinde la kulpulojn li ne celis, sole la malfeliĉa popolo devas suferi. Al ĉiu, kiu deziras militon, mi plenkore dezirus similan bombon sur la kapon, ĉar sole tio helpus al la paco.

La aeroplano estis nomata «kolombo» sed mi prefere ĝin nomus «fluganta monstro». Anstataŭ adapti kaj profitigi la flugaparatojn por la bono de la homaro, oni ilin uzas por mortigi homojn kaj ruinigi iliajn loĝejojn. Por la gloro de imperiestroj, reĝoj kaj princoj, por la profito de kelkaj milionuloj, kaj por la patrujo, mortas milionoj da homoj, fluas riveroj da sango, malriĉiĝas milionoj da bienetuloj kaj rompiĝas milionoj da feliĉaj familioj. Kaj por tio ĉio la malsaga kaj nescia popolo krias vivu imperiestro, vivu patrujo!

La homoj, kiuj laŭdire celas la harmonion, eltrovas ĉiuspecajn mortigilojn por krei la pacon. Mi rememoris pri fabeloj el la tempo de nia junaĝo, sed kiom ridindaj aspektas la plej teruraj monstroj el fabelmondo kontraŭ niaj kanonoj, aerŝipoj kaj aeroplanoj.

Vere ni tamen faris progreson danke al nia civilizacio. Milito, perforto, krimo, tio ĉio gvidas al gloro!

Esperantistoj, sole vi povas forigi la militon, ĉar ne povas ekzisti paco sen internacia lingvo.

Bestoj de lukto

FESTO de paco alproksimiĝis. La koro de ĉiu esperantisto batis. De ĉiu esperata, la granda festo alvenis; ni vidis pli belan ol iam la ĉielon, nia espero ricevis la parfumojn de la plej dolĉa ĝojo, ĉar, fine, en la monda urbo, Parizo, okazos tuj nia plej granda elmontrado.

Ekster la limoj de nia lando; ekster la landoj de la aliaj kaj en la tuta mondo, esperantistoj sentis en siaj koroj la samajn dolĉajn emociojn. Homo havas koron. Esperantisto estas homo. Kaj amaso da samideanoj emociplenaj, gajaj, dolĉaj kaj portantaj en siaj korpoj sentojn la plej delikatajn, marŝas al Parizo, al kunveno de paco, kie ili trovos nur homojn, ne virojn de diversaj gentoj. De la tuta Eŭropo, de ĉiu parto de l' mondo, amikoj de Esperanto marŝas al unu sama celo : Parizon. Sur ĉefaj fervojoj de ĉiuj landoj, vagonaroj kuris tra montoj kaj riveroj, apud lagoj kaj paŝtejoj. En la vagonaroj estis homoj, kies koroj kuris pli ol la vagonaro, en la deziro alveni baldaŭ, tre baldaŭ al kongresurbo, kie ili ricevos emociojn la plej kortuŝantajn...

Subite, decido de l' registaroj de la ĉefaj eŭropaj nacioj jetis al batalado milojn kaj milojn da homoj. Unuj estis surprizitaj en la mezo de la vojo, aliaj mem en la ĉefurbo de nacio en milito, sed, ĉiuj lasis esti homoj kun sentoj delikataj, homoj marŝantaj al festo de bela paco : ili sentis en siaj koroj kreski subite la instinkton de bestoj de lukto kaj nun en la kampo de la granda milito ni trovas centojn kaj milojn da homoj, kiuj iam predikis pri la paco — homojn, — kies ideologio montris klare vojnon lumigitan de l' plej grandaj entuziasmoj kaj esperoj pri kunfratigo, paco kaj amo.

Kiom belaj, kiom ravaj estas la ideoj de l' homoj! Sed, ho ve! ni mem, la homoj, ne povas demeti sur realecon niajn ideojn. Eble, tiuj ideoj, ne apartenas al la reala socia kunvivado de homoj aŭ ni, homoj, ne havas la sufiĉan saĝon por aparteni al la socia ekzistado de tiuj ideoj. Tamen, la saĝon, kiun al ni mankas por aparteni al la realeco de niaj ideoj, ni havas kiam el niaj kapoj ili ŝprucas, kiam niaj koroj ilin akceptas. Ni estas bestoj de lukto, sed bestoj elegantaj, intelektaj, plenaj de scio kaj havantaj en nia korpo koron delikatan, tre delikatan, kiam ĝi sentas dolĉe, sed furiozan, tre furiozan, kiam

ĝi sentas malamon aŭ riproĉon, En tiu lasta kondiĉo, niaj bestaj instinktoj aperas kaj tutajn niajn sciojn ni lasas al la servo de la detruo.

Jen nun, la plej gravaj sciencoj sub la servo de l' milito. Jen esperantistoj, la fratoj, de unu lando mortigantaj esperantistojn de alia lando. Jen, la socialismo droninta en la ondoj de patrolandaj entuziasmoj. Jen, la kastelo de la paco falinta; kaj pafiloj, pafilegoj, sabroj reĝas en Eŭropo.

Ni, esperantistoj de lando neŭtrala, laboru nun pli ol iam, ĉar, kiam la eksterma terura milito finiĝos, ni povos alvenigi ĝis la teroj detruataj ondon de amo, de paco. Kaj ni penu, dume, esti homoj forigintaj el nia korpo la instinkton de bestoj de lukto. Ni ja vidas kiam estas la profitoj de l' milito.

La homoj kaj la mondo multe progresis sed, koncerne al instinkto de bestoj ni estas la samaj: ankoraŭ daŭras, en la fundo de niaj animo kaj spirito, la besteco de nia deveno.

MANUEL BORDAS

VI^a Kongreso de la K. E. F.

ni daŭrigas la laborojn de arango de nia VI^a Kongreso kaj ili estas promesplenaj de bruanta sukceso.

Oni jam faris la petojn de subvencioj al loka urbestro kaj provinca deputitaro, kaj estas tre antaŭenigitaj la preparaj laboroj de Esperanta Ekspozicio kiu sendube estos la plej alloga el ĉiuj kongresaj manifestacioj. Por ĝia plej sukcesa arango ni petas al ĉiu kiu bone povos, ke bonvole sendu al Kongresa Komitato en Vilanovan, ĉiuspecajn esperantaĵojn de li posedatajn.

Ni ne povas ankoraŭ fiksi la buĝetan monsumon por ĉeesti la kongreson. Tamen ni povas certigi ke ĝi ne estos tro kara. Ni ĉirkaŭkalkulas dekkvin pesetojn por barcelonanoj, ĉiujn elspezojn kalkulinte.

Certe ni sciigas ke dum la Kongreso, ni povos ekuzi la oficialan insignon de K. E. F., kiun laŭ iniciativo de D-ro Bremón la Komitato de K. E. F. decidis liveri. Ĝi estas arta butonruo, kun la verda stelo, reproduktaĵo de la marko de nia federacio.

El ĉiuj anguloj de nia lando venas al ni kuraĝigaj voĉoj de entuziasmo por nia VI^a. Ni pretiĝu, do, por ke ĝi estu inda je la grava okazo kiu prezentigos, se la organizata Iberia Esperantista Konfederacio povos en la soleno de nia kongreso komenci sian vivon kaj sian fruktodonan taskon.

La tri Mago-Reĝoj¹

Devizo: *Kiu?*

En sonĝo... dum nokto de l' Epifanio
 Mi estas en simpla kabano,
 Timema, sensua kaj sen akompano.
 Maldolĉe gorgkrias sirnio,
 Anonc' de malbonoj, sur la pajltegmento.
 Ekstere fajfegas raiŭksone la vento.
 Tutkovras la teron neĝblanka mantelo.
 En la volb' de l' ĉielo,
 Mirbirdo el arĝento,
 Trembrilas, irante, la Orientstelo.
 La vento kunportas la meznoktan horon,
 Sur la horizonto la Reĝoj aperas.
 Al ili mi oferas
 Ansoife la koron.

Unue alvenas Melĉoro la Reĝo,
 — Hararo la lia similas al neĝo, —
 De li ĉastpasion la homoj ricevas,
 Spiritan kunigon pri kiu, en preĝo,
 La virgulin' revas.
 Sed distre li pasas
 Majesta, serena,
 Kaj min preterlasas
 Kun koro malplena.

Fiere postsekvas la Reĝo Gasparo,
 — Al flamoj similas ĉe li barb' kaj haro, —
 La Reĝo de kiu la homoj ricevas
 Pasion voluptan, pri kiu sin baro
 Senefike levas.
 Sed distre li pasas
 Majesta, serena,
 Kaj min preterlasas
 Kun koro malplena.

1. Tria mencio en la IV^a Floraj Ludoj de K. E. F.

La Reĝ' Baltasaro lastvice alvenas,
 — El nokto fil' nigra, malgaje mienas, —
 Al kruc' el ĵaluzoj li najlas amantojn,
 Al am' senespera la korojn li ĉenas,
 Li vekas revantojn.
 Ne distre li pasas,
 Li haltas serena,
 Kaj min preterlasas
 Kun koro tutplena.

TERESA kaj EULALIA ROSELL

Malsangro

TUN matenon estis sonorinta kvarono de la kvina, kaj la stalisto ankoraŭ ne estis malferminta la pordojn de l' ĉevalejo. Sonoris la duono... ankoraŭ ne.

— Eble li endormiĝis, fripono... — grumblis kun furiozo la ĉaristoj.

— Diabla maljunulo! — diris unu. — Ĉu vi ne volas malfermi, je cent demonoj?

— Malsangro! — kriis alia, frapante al la pordoj per ŝtono. — Malfermu, fulmon de Dio!

Sed Malsangro ne respondis vorton, nek donis signojn de vivo.

Tiam unu el la junuloj grimpis tra la fenestro de l' pajlejo kaj post unu salto troviĝis en la ĉevalejo. Post momento malfermiĝis larĝe la pordoj de la stalo kaj eliris la junulo, kriante terurite:

— Malsangro estas mortinta!

— Mortinta?

— Jes, mortinta... Ĉevalo hufobatis lin.

Ĉiuj ĉaristoj enrapidis internen, kaj tie, en angulo, sub erpilo, ili vidis Malsangron, sternitan, sur la sterko, malvarman, glacian, malpuran de pajleroj kaj makulitan de koagulita sango... Iom malproksime, kuŝis ĉevalo kun la ligoŝnuro pendanta ĝis sur la planko...

Ĉiu vidis tuj, kio okazis tie la nokton. Ĉevalo malligiĝis... la

stalisto volis religi ĝin... sed la besto piedbaraktis... per la unua frapo senkonsciigis lin, kaj poste, kvazaŭ ne sata, hufbatis ĝis lin senanimigis.

Ĉiuj ĉaristoj rigardadis la kadavron, enpensaj kaj teruritaj.

Fine, unu rompis la funebran silenton:

— Vi scias, kion mi diras? Ke... li ne povis mortigi alimaniere, la malbonulo...

— Fide al Dio, ja ne! — respondis alia.

— Ne multe, ke li, kiu mortigis la bestojn per turmentoj, mortis sub la hufoj de ĉevalo.

— Estas kvazaŭ revenĝe...

— Malbona fino...

— Nomu ĝin puno de l' infero...

Kaj tra la memoro de tiuj viroj pasadis rememoroj pri la teruraj martirsuferoj, kiujn la stalisto travivigis de la bestoj, kiel ekzekutisto sin amuzanta per la doloroj de l' viktimoj. Ja tiuj viroj estis se necese batemaj kaj eĉ sovaĝaj kaj senanimaj... sed, ne tiom, fulmo! — tiaj ne! kiel tiu sovaĝulo senkompata...

Pro bagatelo, jen vi havis lin, kun la vipo en la aero, — kvazaŭ pikita de vespo, kaj blasfemanta kiel malbona spirito. Kaj jen prenis ĉevalon kaj frapis sur ĝian nazon ĝis sango elfluas, kaj jen bastonis ĝian genuon ĝis rompi al ĝi la krurojn. Aliajn fojojn li torturis ilin trankvile, kun malvarma sango, per krudeleco de pacienca homo.

— Mi, — diris unu el la rondo — fojon vidis lin, kiam li metis al ĉevalino stangon en la oreton, pikante kaj suferigante ŝin...

— Mi, — rediris alia — unu tagon kaptis lin, dum li plenigas per sablo la okulojn al unu ĉevalo!

— Nu, do... forte!

— Nu, do... ke li kondamniĝu pro malbona animo!

— Li ne povis finiĝi alimaniere...

Sed tiam eliris el la rondo maljunulo kaj kun kompata mieno diris:

— Knaboj... eble vi ne diras, kion vi diras, se vi scius la historion pri tiu viro. Eble, vi eĉ havus por li kompaton, se vi konus la malfeliĉojn, kiuj sur li pasis. Mi konis lin junan, bubon preskaŭ... Li ĵus eliris el la Sankta Domo... ĉar, malfeliĉa, li estis bastardo, estis senpatrulo... Li kreskis maldika, malsanema... kaj estante tiel obeema, tiel bona, ĉe l' najbararo de Poblet! li kompatigis ĉiun... Pro kompto

oni instruis lin gvidi ĉaron, tiam dum la konstruoj ĉe Bogatell¹. La knabo refariĝis,... revekiĝis... fariĝis matura viro... Post kelkaj jaroj, li eĉ enamiĝis de knabino el la «Camp de l'Arpa» kaj edziĝis kun ŝi. Tiu viro ne deziris pli grandan feliĉecon kaj opiniis sin pli feliĉa, ol reĝo... Kiam li vidis sian edzinon graveda, li ne eltenis sian ĝojon. Mi memoras tion, kiel hieraŭan okazon... Tiam ni laboris ĉe la remparoj de Sankta Petro, kiujn oni disfalis. Ŝi, plengraveda, venis ĉiun tagmezon porti al li la manĝon. Ili ambaŭ sidiĝis ĉe ombro de arbo, apud la ĉaro, kaj rigardadis sin mirefiksitaĵ, kvazaŭ neniam estus sin vidintaj. Sed... jen unu tagmezo, kiam plej senzorge ili rigardadis unu la alian, la ĉevalo kiun li mastras, pikita de muŝoj aŭ ial ajn, levas la kruojn kaj svinge hufofrapas la virinon sur la mezo de l' ventro... La virino falis sternite, sen signoj de vivo... Ni ĉiuj alkuras, metas ŝin sur portilon kaj portas kurante hejmen...

— Kaj... ŝi mortis? — demandis la ĉaristoj.

— Mortis. Mortis ŝi... mortis la ido, kiun ŝi portas en la interno... kaj de tiam, ŝia edzo ŝajnis freneza... kaj rigardis ĉevalon, kvazaŭ li vidas la malbonan spiriton.

Ĉiuj ĉaristoj restis enpensiĝe, rigardadante la kadavron ĉe la stalisto.

RAIMÓN CASELLAS

El kataluna lingvo tradukis JOSEP GRAU

1. Akvofluo, kiu la urbo kovrigis per arkajo, sub strato.

La Administrantoj de Gazetoj interŝanĝantaj kun la nia, la Institucioj, Asocioj kaj Grupoj, la federacianoj kaj ceteraj esperantistoj estas insiste petataj bonvola adresi ĉion sendotan ĉu al la Kataluna Esperantista Federacio, ĉu al la gazeto Kataluna Esperantisto, laŭ la adreso

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO DE

KATALUNA ESPERANTISTO

Aribau, 55 : BARCELONA

Belulino kaj la Besto¹

Teatraĵeto por la infanoj

PERSONARO

PROSPERO, Negocisto.
 ADELINO }
 KLARICO } Filinoj de Prospero.
 BELULINO }
 RIKARDO, Servisto.
 LA BESTO (Efektive Princo Karolo).

AKTO UNUA

Sceno unua. *Salono en la domo de PROSPERO. ADELINO sidas sur apogseĝo, kaj legas romanon. KLARICO kulfas sur hanapo, manĝetante sukeraĵojn.*

KLARICO. — Jam estas preskaŭ la horo por la ekiro de Paĉjo.

ADELINO. — Kredeble. Donu al mi sukeraĵon, mi petas.

KLARICO. — Prebu. Ĉu oni pakis lian valizon.

ADELINO. — Kompreneble. Belulino nepre zorgis pri tio.

KLARICO. — La lastan fojon, li plendis ke li ne havis sufiĉe da naztukoj.

ADELINO. — Ho, li ĉiam plendadas! Aŭ la naztukoj, aŭ la ĉemizoj, aŭ io alia nepre mankas!

KLARICO. — Ĉu ne estus bone, ke vi iru por kontroli ke ĉio estu preta por li?

ADELINO. — Mi estas tro okupata; vi tion faru, se vi kredas ke necese estas.

KLARICO. — Ho, sendube ĉio estas en ordo. Oni povas fidi al Belulino.

(*Eniras PROSPERO, vestita por vojaĝo.*)

PROSPERO. — Nu, miaj karaj, mi tuj estas ekironta.

KLARICO (*starigante*). — Ho, paĉjo, kiel enue estos al ni ĝis via reveno!

ADELINO (*kurante al li*). — Jes, vere! Ni kalkulos ĉiun tagon.

KLARICO. — Ĉiun horon! Ĉiun momenton!

PROSPERO. — Bonaj infanoj! Nu, kian donacon vi deziras, ke mi alportu al vi kiam mi revenos?

KLARICO. — }
 ADELINO. — } Ho, karega paĉjol

PROSPERO. — Nu do, rapide elektu.

ADELINO. — Ĉu vi alportos ion ajn, kion ni deziras?

PROSPERO. — Mi ja faros tion.

ADELINO. — Mi do elektas diamantan tiaron.

PROSPERO (*jom domagante*). — Ho karega filino! Kaj vi, Klarico?

KLARICO. — Alportu al mi ĉirkaŭkolon el perloj, mi petas, kara Paĉjo.

PROSPERO (*flanken*). — Ho, filino mia, pli karega ol amata! (*Al ili.*) Mi promesas. Sed kie estas mia eta Belulino?

(*Eniras BELULINO, portante valizon kaj ombrelon.*)

BELULINO. — Jen mi estas, Paĉjo. Jen ĉio preta por vi.

1. Premiita en la IV° Floraj Ludoj de K. E. F.

PROSPERO. — Kion vi deziras, ke mi alportu al vi, ĉe mia reveno, Belulino mia?

BELULINO. — Alportu al mi ruĝan rozon, Paĉjo kara, mi petas. Trovigas nur blankaj en mia ĝardeno.

PROSPERO (*rapide*). — Tion mi tre ĝoje plenumos. Nu, kie estas Rikardo? Kial li ne estas petata?

BELULINO (*kurante al la pordo*). — Rikardo, Rikardo! (*Eniras RIKARDO.*) Nu, Rikardo, atente aŭskultu min.

RIKARDO. — Jes, fraŭlino.

BELULINO. — Vi devas tre fervore zorgi pri via mastro.

RIKARDO. — Jes, fraŭlino.

BELULINO. — Vi devas fidele obei al li.

RIKARDO. — Jes, fraŭlino.

BELULINO. — Kaj konsoli lin se li estos malĝoja.

RIKARDO (*stabe*). — J-e-s, fraŭlino.

BELULINO. — Kaj protekti lin.

RIKARDO. — Protekti? Kontraŭ kio?

BELULINO. — Kontraŭ ŝtelistoj, rabistoj...

RIKARDO. — Ho-o-o!

BELULINO. — Sovagaĵ bestoj...

RIKARDO. — Ho-o-o! Jes, fraŭlino, mi estas forta kuragulo, mi...

(*Li videble tremas.*)

BELULINO (*ridante*). — Kompatinda Rikardo! Mi nur incitetis vin. Mi estas certa, ke vi noble faros vian devon.

RIKARDO. — Dankon, fraŭlino.

PROSPERO. — Nu, Rikardo, ni foriru. Adiaŭ, miaj infanoj.

(*RIKARDO prenas la valizon kaj foriras.*)

BELULINO. — Mi akompanos vin ĝis la pordego, Paĉjo.

ADELINO. — }

KLARICO. — } Adiaŭ, Paĉjo! Bonan vojaĝon.

(*Eniras PROSPERO kaj BELULINO. ADELINO kaj KLARICO restiĝas.*)

ADELINO. — Jen Paĉjo fine forlasis la ombrelon.

KLARICO. — Kuru post li por doni ĝin, Adelino.

ADELINO. — Ne zorgu! Eble ne pluvos dum lia foresto.

(*Eniras BELULINO, ekvidas la ombrelon, ekhaptas ĝin, kaj forkuras, hriante.*)

BELULINO. — Paĉjo, paĉjo kara. Jen via ombrelo!

(*KURTENO.*)

Sceno dua. *Vojo ekster la ĝardeno de la BESTO. Ĉe la fono muro, trans kies supro etendiĝas branĉeto kun kelkaj ruĝaj rozoj. Eniras PROSPERO kaj RIKARDO.*

PROSPERO. — Mi estas tre laca. Ni sidigu por ripozi sub la ombro de tiu ĉi muro.

(*Sidiĝas kaj malĝoje ĝemas.*)

RIKARDO. — Kuraga, sinjoro! Ni preskaŭ atingas la hejmon. Nur unutagan vojaĝon, kaj ni alvenos.

PROSPERO. — Estas ĝuste pro tio, ke mi malĝojas. Malfeliĉa estos tiu alveno.

RIKARDO. — Kial do? Ĉu la negoco ne estis sukcesa?

PROSPERO. — Tute sukcesa.

RIKARDO. — Ĉu vi ne fartas bone?

PROSPERO. — Tute bone.

RIKARDO. — Kio do kaŭzas al vi malĝojon, sinjoro?

PROSPERO. — Antaŭ mia foriro, mi faris promeson al miaj filinoj, — sed, ho ve!

(*Ŝemas la kapon.*)

RIKARDO. — Vi ja diris al mi, ke mi tre zorgu pri la valizo, kiu enhavas diamantojn kaj pertojn por iliaj fraŭlinaj moŝtoj.

PROSPERO. — Diamantoj kaj pertoj! Ho, jes; sen tiuj mi tute ne kuragus hejmeniri. Sed ve! ruĝan rozon mi promesis, kaj ruĝan rozon mi ne havas!

RIKARDO. — Ha! ha! ha! Ruĝa rozoj! Bagateloj!

PROSPERO (*kolerege*). — Kanaĵlo, vi mokridas min! Mi rompos mian ombrelon sur via densa kapo.

RIKARDO. — Ho, pardonu, sinjoro! Mi ne komprenis.

PROSPERO (*trankviligante*). — Ne, vi ne komprenas. Nur patro povas kompreni la patrajn sentojn. Neniu krom mi scias, kiel dolore estas al mi malplenumi la deziron de la plej bela, ĉarma, bona filino en la tuta mondo. (*Gemas.*) Kiel bedaŭrinde, ke mi prokrastis la revenon ĝis post la rozosezono! kaj jam vane mi ĉie serĉis nur unu floreton.

RIKARDO. — Jen, sinjoro, rigardu! (*Fingremustrante la muron.*) Ĉu ne ruĝaj rozoj?

PROSPERO. — Ho, ĉieloj kiel ĝojel! Prenu unu, Rikardo. Prenu du, tri, prenu plenanon da ili! (*Ili saltas, saltegas, sed ne povas atingi la rozojn.*)

RIKARDO. — Vef ili pendas tro alte.

PROSPERO. — Mi ja devas akiri! Provu denove, mallertulo!

RIKARDO. — Vane, sinjoro! Se mi povus stari sur io. (*Ĉirkaŭrigardas*) Jen la valizoj!

PROSPERO. — Zorgu pri la diamantoj, friponoj!

RIKARDO (*post plua provo*). — Ne, mi ne povas atingi.

PROSPERO. — Mi staru sur viaj ŝultroj. (*Provas fari tion.*)

RIKARDO. — Ho!

(*Falas teren.* PROSPERO *ambaŭ falas sur la dorson, la piedoj supre.*)

PROSPERO. — Aĉulo! Kial vi ne staris firme?

RIKARDO. — Sinjoro, vi estas tre peza!

PROSPERO. — Mi provu denove! (*Provas. Ambaŭ falas.*) Fleksu la dorson, kanaĵlo! Tuj klinu vin, kaj mi staros sur via dorso.

RIKARDO (*ĝemante fleksas la dorson*). — Rapiĉu do, sinjoro, mi petas!

(*PROSPERO surprizigas sur la dorso de RIKARDO, kaj prenas rozon.*)

LA BESTO (*ekstere blekaŭte*). — Brrrr!

(*RIKARDO eksaltas de tereno, kaj ambaŭ falas teren. Ili surgenuigas, kaj timene ĉirkaŭrigardas.*)

RIKARDO (*balbutante*). — K-k-kio estas tio?

(*La kapo de la BESTO aperas super la muro.*)

LA BESTO. — Brrrr!

RIKARDO. — Ho, ĉieloj!

(*Ekstaras kaj forkuregas.* PROSPERO *levigas, kaj ekkuras, sed haltas por preni la valizon. La BESTO saltas super la muron, kaj ekhaŭtas lin.*)

LA BESTO (*ŝmante PROSPERO*). — Brrrr! Kion vi faras ĉi tie?

PROSPERO (*mirre kaj timite*). — Ho, ĉieloj! li parolas homan lingvon!

LA BESTO (*ŝmante lin*). — Jes, kaj ankaŭ komprenas. Respondu do. Kion vi faras ĉi tie?

PROSPERO. — Ho, bona S-ro Besto! Mi nur prenis rozon.

LA BESTO. — Miaŭ rozon. Ŝtelistoj Brrrr!

PROSPERO. — Pardonu, Via Besta Moŝto! Mi tute ne sciis, ke ĝi estas la via. Mi nur deziris rozeton por donaci al mia filino.

LA BESTO. — Filino! Vi havas filinon! Kian filinon?

PROSPERO. — Ho, sinjoro, ŝi estas tia bela, bona, ĉarma knabino; kaj ŝi petis ke mi alportu al ŝi rozon.

LA BESTO (*ŝanĝen*). — Bela, bona, ĉarma! Ĉu eble mia ŝanco. Ne, ne, kompreneble ne! (*Al PROSPERO.*) Nu, mi deziras vidi vian filinon. Mi permesos al vi foriri sendifekte, kaj preni la rozon, kondiĉe ke vi ĉi tien sendos la filinon por viziti min.

PROSPERO. — Ho, Via Moŝto, ne mian Belulinon! Mi havas du aliajn filinojn — mi sendos ilin ambaŭ. Unu portos diamantan tiaron, la alia perlan ĉirkaŭkolon, kaj cetere...

LA BESTO. — Brrrr! Belulinon mi postulas. Ŝi restos kun mi tute sendanĝere. Sed venigi ŝin vi ja devas.

PROSPERO. — Kaj se mi rifuzus?

LA BESTO. — Tiookaze mi tuj mortigos vin. Brrrrr!

PROSPERO (*rapide*). — Ho, S-ro Besto, mi promesas. Ĝi estos ĉi tie post... post...

LA BESTO. — Post unu monato! Se ne, mi venos por demandi la kialon. Brrrrr!

PROSPERO (*prenante valizon*). — Certe, certe, sinjoro!

LA BESTO. — Nu, rapide.

PROSPERO. — Adiaŭ, sinjoro!

LA BESTO (*pedŝrapante la teron*). — Ira, iru tuj!

PROSPERO (*lasante fali la ombrelon*). — Certe, sinjoro! Mi iras kiel eble plej rapide.

LA BESTO. — Brrrrr!

PROSPERO. — Ho, ĉieloj! (*Forkuregas.*)

(KURTENO.)

(*Dadros.*)

LOUISE BRIGGS

V^a Floraj Ludoj de la Kataluna Esperantista Federacio

LISTO DE DEVIZOJ DE VERKOJ RICEVITAJ

NUMEROJ : 1, Survoje. — 2, Kaj vin aŭdos kaj vin laŭdos. — 3, Kiel etendita pava vosto. — 4, Floro de malamo. — 5, Indas iri sangopage al la land' de l'idealo.

OFICIALA PARTO

Kunsido okazis la 21ma Februaro ĉe S-ro Prezidanto. En ĝi oni aprobis rajtigi la Administriston de K. E. F., ke li povu starigi novan liston de federacianoj por la nuna jaro, forstrekinte tiujn, kiuj ne pagis la antaŭajn jarkotizojn. Se estonte estos eble enspezi iom el ties suldata kvanto, oni konsideros ĝin kiel eksterordinaran enkasajon.

Oni aprobis ankaŭ la decidon kiun pro urĝa bezono private prenis kelkaj komitatanoj pri tio, ke unu el la redaktoroj de K. E. entreprenu vojaĝon al Tarragono kaj Reus por aranĝi aferon pro malbona interkompreniĝo kiu kompromitus la Federacion; ke li revene haltu en Vilanova por ricevi impresojn pri la organizado de la proksima kongreso. S-ro Grau kiu plenumis tiun taskon raportis pri siaj klopodoj faritaj, kaj oni decidis esti lin aŭskultinta kun plezuro.

Krom tio, decidiĝis ke la K. E. F. kompleksos la peton de la skolta societo klopodante trovi profesoron aprobitan, kiu bonvolos malfermi kurson de Esperanto en ĝia sidejo. — *La sekretario* : J. VENTURA.

ENLANDA MOVADO

BARCELONA. — Sub la prezido de kompetentega tribunalo konsistinta el Pastro D-ro Coll, Pastro Planell, D-ro Bremon, S-roj Rosals kaj Grau, kiel fino de la universitataj kursoj, kiujn tiel lerte gvidas Pastro D-ro Coll, okazis solenaj ekzamenoj en nia ĉefa lernejo la tagojn 31^{aa} de Majo kaj 1^{aa} kaj 2^{aa} de Junio pasintajn. Per ili aliafoje montriĝis la bonega laboro de la oficiala katedrano de Esperanto en nia Universitato, ĉar la ekzamenoj, kiuj konsistis el plej malfacilaj ekzercoj de tradukado kaj demandoj pri gramatikaj aferoj, estis vere sukcesaj. Ĉiuj ekzamenitoj respondis trafe kaj saĝe la iafaje ruzajn demandojn, kaj lerte evitis la malfacilaĵojn de la tradukoj.

Jen la kvalifikoj aljuĝitaj:

UNUA KURSO. *Supera merito* : S-roj Sebastià Alberich, Enric Alba kaj Josep Guixà. *Alla merito* : Joan Coca. *Merito* : Bernabé Mira, Manuel Ramos kaj Serafi Roma.

DUA KURSO. *Supera merito* : S-roj Sebastià Alberich, Artur Domènec, Palmiro Guilleumot, Pere Navas kaj Joan Romeu. *Alla merito* : Francisco Calzada, Elies Cortés, Joan Iduarte kaj Ramón Ribas.

Laŭ ĉiujara kutimo, la 5^{aa} de Junio okazis la konkursaj ekzamenoj por la premio «Universitat» de cent pesetoj, kiujn donacas malavare estiminda samideano kiu volas resti en inkognito. Partroprenis en ĝi S-roj Petro Navas, Sebastià Alberich kaj Palmiro Guilleumot kaj post vigla luktado restis triumfantaj S-roj P. Guilleumot kaj S. Alberich al kiuj decidis la juĝantaro interdividi la premion po egalaj partoj. El la unuagradaj kursanoj ricevis premion (1 ekz. de la Krestomatio) S-ro E. Alba.

En tiu sama okazo atingis la titolon de profesoro de K. E. F. S-roj Domenech kaj Guilleumot kiujn ni kore gratulas.

Dezirinde estas ke la oficialaj kursoj de Esperanto en la Barcelona Universitato estu ĉiam pli konkurataj por ke nia afero profitu kiel eble plej multe el la gratulindaj klopodoj de nia simpatia D-ro Coll.

— *Barcelona hejmo de la K. E. F.* La klopodoj faritaj en nia urbo starigi en ĝi kunvenejon, — en kiu ĉiuj esperantistoj povus sin senti hejme, kiu ĉiuj povus viziti je kiu ajn horo, — sukcesis ĉi-tiun fojon, post tiom da provoj, kiuj estis montriĝintaj senvivaj.

En la ĉefa etaĝo de la domo numero 8 de strato Palla, en centra parto de la urbo, restas de post la 1^a de Junio la *Barcelona hejmo de la K. E. F.*, kiu ĉiuj esperantistoj povas viziti de la 9^a matene ĝis noktomezo ĉiutage dum tuta jaro. En ĝi troviĝas legosalono, kie la esperantaj gazetoj estas legeblaj kaj ankaŭ en ĝi estas organizata esperanta biblioteko, kiu enkalkulas jam kelkdekojn da libroj; ĝi certe multe kreskos, se niaj samideanoj cedos *prunte* aŭ *donace* ĉiujn

librojn, kiujn ili ne bezonas hejme. Krom tio ĉi estas en la hejmo kafejo je la dispoŝo de la esperantistoj kaj bela sekretariejo, en kiu oni jam nun starigis internaciajn servojn per Esperanto. En eleganta kunsido-salono havos lokon festoj kaj paroladoj, kiuj tial okazos en konvena ejo kaj la tuta etaĝo tre taŝgas por la celo al kiu ĝi estas destinita.

Ni invitas ĉiujn esperantistojn, eĉ tiujn nealĝintajn al nia Federacio, viziti la *Barcelonan hejmon* kie ili estos bone akceptataj. Regula kunsido okazas ĉiusabate post la 9^a vespere; ĉiudimanche posttagmeze kaj la merkredojn vespere tie kunvenas jam multaj samideanoj.

Doninte detalojn pri la starigo de la *hejmo*, ni volas raporti ankaŭ ion pri ĝia organizado, por ke ĉiuj federacianoj sciu kiamaniere ĝi funkciadas.

Oni scias, ke jam de longe estis ĝenerala la deziro posedi tian kunvenejon, kio ne efektiviĝis pro manko de bona ĉiurilate loko. Kiam tiu ĉi estis trovita, oni kunvokis kelkajn sindonemajn samideanojn al kunsido, en kiu ili decidis ne starigi por la okazo novan societon por eviti superfluaĵn komplikajojn. La *hejmo* estas subtenata de aro da personoj bonvolaj, kiuj pagas ĉiumonate difinitan kotizajoŝn al la Administristo de la K. E. F., kun la kondiĉo ke la monon apartenantan al la Federacio neniel oni povos uzi por pagi luprezon aŭ kion ajn de la *hejmo*. Kompreneble, la fakto ke tiu subtenantaro povas ne plu pagi kaj tial malaperigi la hejmon ne rajtigos la federacianojn plendi, ĉar ili ja nenion pagis por ĝi. Tamen, ni pensas, ke tiu okazo ne prezentigos.

Kiam la afero estis tute preta, en la kunsido, kiun la Komitato de la K. E. F. faris la 30ma de Majo, oni proponis al ĝi en nomo de la subtenantoj la starigitan kunvenejon, petante samtempe, ke la Federacio permesu la uzadon de sia nomo por la nova *hejmo*. Kompreneble la Komitato kun danko akceptis la veran malavaran donacoŝn kaj esprimis la deziroŝn ke la proksima kongreso sankciu la aferon.

Ni ĝoju, do, ĉar ni atingis fine nian revon, havi belan esperanto-hejmon! Samideanoj, ĉeestu ofte en ĝi! Aliurbanoj, ne forgesu kiam vi vizitos Barcelonoŝn viziti ankaŭ la hejmon! Amikoj barcelonaj, helpu subteni ĝin! Kaj tiel ĉiuj efektive antaŭen puŝos nian aferon en la kataluna ĉefurbo.

— La *Barcelona Hejmo de la K. E. F.* organizis servon por komercistoj kaj publiko, celanta la plifaciligon per Esperanto de la rilatoj inter ĉiuj landoj kaj la nia. Pri tiu servo la enurbaj gazetoj anoncis diversloje, kaj ĝin uzis jam kelkaj personoj kun sukceso. Ni petas niajn amikojn, ke ili diskonigu la novaĝon.

PALAFRUGELL. — La 1ma de la pasinta Majo la ĉi-tiea societo *Paco kaj Amo* malfermis novan kursoŝn, al kiu ĉeestas aro da junuloj se ne tiel nombra kiel ni deziras, tamen tre lernema kaj plena de fervora entuziasmo, de kiu multe esperas la disvolviĝo de nia celo en nia urbo.

Ĉiu membro de la *Kataluna Esperantista Federacio*, aŭ aboninto al **KATALUNA ESPERANTISTO**, rajtos dufoje dum la jaro publikigi en la gazeto krom sia nomo kaj adreso **10 VORTOJN** por peti korespondadon, interŝanĝojn de kolektaĵoj, informojn k. t. p. aŭ sciigi ŝanĝon de adreso

S-ro Henri Rabaut, Sergent 4.º de ligne, Camp de Harderwyk (Holando) korespondos volonte kun unu kataluna samideano

S-ro Sebastiano Chaler, strato S. Mariano, 124 : Terrassa; amike korespondos kun ĉiulandaj gesamideanoj

S-ro Pompilio Tomás, strato Marqués del Duero, 88, Barcelona, deziras korespondadi kun ĉiulandaj gesamideanoj

S-ro Petro Navas, strato Cruz de los Canteros, 12, 3^a - 2^a, Barcelona, deziras korespondadi kun ĉiulandaj gesamideanoj

S-ro Joan Coca, strato Esmeralda, 15, 4^a - 1^a, Barcelona, deziras korespondadi kun ĉiulandaj gesamideanoj

La Administracio de la K. E. F. decidis krei
takon de komerca reklamo sur la koverto de
Kataluna Esperantisto. Ĝi rekompencos la samidea-
nojn, kiuj havigos al ĝi anoncojn de firmaoj, pro-
duktaĵoj, k. t. p. Prezaron petu de S-ro Admi-
nistristo de la K. E. F., str. Aribau, 55, Barcelona

KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

ASOCIA SIDEJO : RAMBLA, 41. — SABADELL

MINIMUMA JARA KOTIZAJO : 3 PESETOJ

LA ALIGINTOJ RICEVAS SENPAGE LA GAZETON

KATALUNA ESPERANTISTO

kiu aperas kiel eble plej regule, laŭ la regulo

3^a de la Regularo de K. E. F.

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA PRESORGANO DE LA

KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

Redakcio kaj Administracio : Aribau, 55. Barcelona

SENPAGE POR LA GEFEDERACIANOJ

JARABONO POR LA CETERAJ SAMIDEANOJ KOSTAS

ENLANDE : 4 pesetojn. — EKSTERLANDE : 2 spesmilojn